

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Difficultatis 2. An concreatae sint aliquæ species Angelis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

quod licet non sit objectum illius, tanquam terminativum quid notitiae: nam intellectus agens quia talis non nascitur: est tamen objectum illius determinativum.

OBJICIT 5. Joan. à S. Thom. D. 21. art. 3. in 17. Si natura Angeli posset acquirere species ab objectis, vel ex natura sua id peteret, vel hoc illi accideret ex aliquo defectu talis naturae: quia dependere ab objectis in acquisitione specierum, maioris imperfectionis est: quia est carere formis intelligibilibus, quae sunt species: & si solum ex defectu naturae id habet, non ergo ex natura sua id petit, sed potius oppositum: quia non pertinet id ad perfectionem naturae intellectualis, sed ad defectum ejus: natura autem non inclinatur ad id, quod defectuosum est sibi. Si autem ex natura sua id habet ut accipiat species ab objectis: Ergo ex natura sua Angelus non est perfectus in intellectualitate, sed imperfectus & ignorans: & sic ex natura sua intellectus Angelus non magis esset in actu, nec magis plenus sapientia, quam noster intellectus: quia uterque illas acciperet ab objectis.

RESPONDETUR. Ostendendo in primis Argumentum multum probare, Angelus indiget distincto à se actu objecta noscere, quare, vel ex natura sua id petit, vel ex aliquo defectu? Si ex defectu, ergo id natura illius non petit, sed potius oppositum: Si ex natura, ergo est imperfectus in natura & ignorans.

Directè autem ad Argumentum posset dici, quod petat species ab objectis ex defectu naturae: nec inde sequetur, oppositum potius petere Angelum: quia tunc creatura petit oppositum, siquid illi contingat ex defectu accidentali: & ita petit habere duas auriculas: quia unam habere ex accidenti illi convenit: Si autem aliquid deficit illi ex defectu naturae, sed sit bonum indebitum, defectum illum petit, non autem oppositum. Et sic quia est ex defectu naturae humanae non habere fenestram ad cor, vel perspicaciam aquilae, non petit homo oppositum huic: quia autem non habere species futurorum, est ex defectu naturae: quia illi sunt indebitae sicut & ipsae notitiae, fit, ut cum habet defectum humani specierum, non petat oppositum.

Sed bene etiam dici potest: quod petere species ab objectis, sit ex natura Angelorum: quia ex natura sua petunt intellectum agentem. Rursus, esse sibi principium perfectionis est aliqua perfectio: & ita Deus perfectissimus est, quia à se est: Si autem ponantur Angeli fabricari sibi species, habebunt dependenter quidem à Deo, sed non sine suo motu perfectionem: Ergo illis ut supremis intellectivis, tribui debet vis hæc, parandi species. Erit tamen Angelus perfectus in intellectualitate, hoc est habens omnia necessaria ad debitam intellectionem, sed non erit perfectus, hoc est non perfectibilis ulterius, nec erit ignorans propter dicta supra, in simili,

præcipue verò quia in formandis speciebus spiritualibus, morâ & tempore, non indiget Angelus ad notitias illas, quas simul exercere potest. Addo, quod ex natura sua est debitum alicui per modum perfectionis emanandæ, vel per productionem necessario ponendæ, omnibus inest: Si autem aliquid sit debitum, sed respectivè per completionem, aliunde natum suppleri, non est necesse, ut in omnibus æqualiter habeatur. Jam autem species sunt naturæ aliunde h. e. vel ab objectis, vel à Deo suppleri: quas species rerum præsentium, quamvis potuerint sibi parare Angeli, nihilominus accepere illas à Deo, & quidem omnes æqualiter, quia Patres indistinctim de omnibus loquuntur, solumque fuit differentia in qualitate specierum magis & minus Universalium.

Punctum Difficultatis 2.

An concreata sint aliqua species Angelis?

DICENDUM est. *Fuisse concreatas species aliquas Angelis.*

PROBATUR 1. Quia quamvis ille locus Ezech. in quo dicitur Lucifer plenus fuisse decore & sapientia, possit accipi, & non per ordinem ad invehendas concreatas species: quia tamen etiam accipiunt illum Doctores, de concreatione specierum: nihilque id vetat, præcipue si intelligantur, non nisi aliquorum illis concreata fuisse species, cur ergo id dici non debeat?

PROBATUR 2. Auctoritate S. Thomæ hic q. 52. a. 2. in corpore *ideo* inquit (subintellige Angeli) *suam perfectionem intelligibilem consequuntur per intelligibilem effluxum, quo à Deo species rerum cognitarum acceperunt, simul cum intellectuali natura.*

PROBATUR 3. Quia quamvis sub initium creationis, & deinceps sint indebitæ Angelis notitiæ futurorum, adeoque & species: cui enim indebitus est effectus, connaturaliter indebitum est & principium: Nihilominus cum illis fuerint debitæ sub initium aliqua notitiæ, pertinebat ad liberalitatem Dei, ut expeditos illos poneret ad formandas illas notitias, quam expeditionem non habuissent, si primum fuissent obligati, ad fabricandas species, præcipue cum illas tot Doctorum consensus ponat.

OBJICIT 1. Arriaga d. 6. n. 4. Si haberet Angelus concreatas omnium species, haberet etiam futurorum, consequenter posset naturaliter illa cognoscere: neque enim ab hac noticia impediretur defectu existentiae actualis objecti. Quod ipsum prob. quia existentia objecti, solum tunc potest requiri, quando mediatè vel immediatè influit in cognitionem: ad terminandam autem notitiam, nullo prorsus modo requiritur: quia illa terminatio in objecto, nihil est, nisi pura

d 4 deno-

denominatio extrinseca, ab actu existente. Quod ipsum probatur. Inprimis ex sensibus externis: nam videtur facies in speculo, etiam si illa ibi non sit. Si autem non posset terminare nisi ubi esset, non ibi videnda esset, sed præcisè, ubi est: idemque apparet, dum idem immultiplicatum objectum, apparet multiplex, sine objecti multiplicantis proprietate. In iride fit propria visio colorum, cum tamen ibi nulli tales sint. Simile quid accidit, dum transacto ictu, sonus auditur. Divina item cognitio non pendet ab actuali existentia objecti. Notitia creata attingit præterita & possibilis, quæ tamen non existunt. Denique voluntas afficitur bono, etiam ei, quod non est modò per intellectum representetur.

RESPONDETUR. Ex dictis Negando Angelum habere omnes species, sed posito etiam quòd habeat futurorum species, necdum convincit Argumentum: Possent enim admitti species illæ determinatæ quidem in ratione entis, non tamen in ratione concurrentis suo modo: Ita ut quousque non existat objectum, non possint fungi officio. Quamvis autem existentia objecti ad præcisè terminandam notitiam requisita non sit, requiritur tamen ad determinandam speciem, quod probatur, illis ipsis Instantiis: quia ut determinentur species ad tot & tot multiplicationes, requiritur ipsius objecti existentia. Divinus intellectus ut hanc potius quàm illam contradictionis partem videat, indiget præsentia objecti, seu existentia in æternitate. Voluntas indiget representatione boni existentis, &c. Ita etiam species indigebunt existentia objecti, tanquam completivâ, ut in actum exire possint. Unde præcisè quidem formalitas terminandæ cognitionis non deponit existentiam objecti, ut probat Arriaga; sed illam deposcet incompletio speciei, quæ non apparet, per quid compleatur, ut exeat in actum noscendi, de iis, quæ antea erant futura, nisi per existentiam objecti. Tota quidem vis ad ponendam cognitionem futuri, habetur, quæ est requisita à parte potentia; sed non habetur tota, quæ sit requisita ex parte supplementis, vices objecti: nempe ex parte speciei indigentis illo complemento objecti scilicet existentia: quem ipsum defectum existentia posset Deus supplere, non quidem per solam suam voluntatem, sed per exhibitionem concursus ad agendum quem alias exhiberet præsentem objecto, & qui ante existentiam objecti, indebitus est.

OBJICIT 2. Deberent aliàs Angeli habere concreatas sibi species omnium entium in particulari, quæ in hoc universo sunt, aut erunt: hoc autem dici non potest. Quia et si Angelus petat noscere genera & species rerum, arbitrium tamen est dicere, quòd petat noscere omnia in particulari, cum id aliqui Philosophi Deo etiam negarint. Et si nulli Beato secun-

dum gratiam, debetur notitia omnium in particulari; Ergo nec secundum naturam debetur Angelo: Gratia enim dignior est in noscendo, quàm natura.

RESPONDETUR. Non fuisse concreatas illis species omnium, sed non nisi materialium quæ tunc erant. Cæterum etiam absolute non concludit Argumentum, quia posset adhuc concedi species Universalis muscæ v.g. quæ quavis singulas in particulari muscas non repræsentet, repræsentare tamen possit successive, & hic & nunc, quantum sufficit. Instantia de Beatitudine allata non convincit, Ratio quia ad statum beatum, ea tantum requiruntur, quæ ordinantur ad notitiam Dei, & complendum statum beatorum, appetitumque noscendi; quæ haberi possunt sine notitia ita particularis. Jam autem diceret aliquis ex excellentia noscitivi, quod est Angelus, oritur extensio illius ad quodcunque noscibile ordinis naturalis: quod quia non extendit sese ad singula possibilis, saltem neminis limitetur, extendi debuit ad præsentia.

INSTAT Arriaga. Non potest dici cum probabilitate, quòd petat Angelus connaturaliter infundi sibi species rerum existentium, quæcunque illæ sint: nam etiam naturaliter possunt esse mundi infiniti, sicut enim una creatura cum alia, ita nec unus mundus cum alio repugnat, nunquidne Angeli omnes, illos mundos connaturaliter noscere deberent: Saltem hoc negandum esset Angelis inferioribus.

RESPONDETUR inprimis non tenere sequelam: quia procedit à faciliore ad difficilius viâ affirmationis. Deinde nego possibles esse mundos actu infinitos, sed posito quòd essent, nihil concluditur: quia sicut non est repugnantia, ne idem intellectus immutatus extendere se possit ad omnia illa objecta, ita nec erit absurdum, ut exigit se illa notia Angeli ad illa objecta extendere, modò semel ponatur, debitam esse illis notitiam existentium. Certè enim est illis debita aliquorum objectorum notitia non præteritorum, non futurorum, ergo præsentium. Quando autem addit per Historias constare quòd Lucifer noscat aliqua per demones quæ hic apud nos sunt; forte id dicitur ad captum nostrum: & hoc non probat, quòd saltem aliquas species non habeat concreatas: Non parificabuntur autem Angeli inferiores superioribus in notitia, modò illis concedantur inæquales species, & pro dignioribus, magis universalis. Universalitas autem speciei duplex cogitari potest, primò repræsentans non nisi prædicata communia, & in confuso particularis: talis universalitas inutilis est ad noscenda omnia singularia distinctè, utilis ad aliqua. Alia est universalitas speciei, per extensionem ejusdem entitatis, ad particularia quæ talia, repræsentanda; & hæc, potest etiam singularia in particulari repræsentare saltem existentia.

Obj-

Objicit 3. Scotus apud eundem. Per speciem concreatam non potest Angelus cognoscere intuitivè rem singularem, quando actu existit. Ergo debet ab illa jam existente recipere species. Ant. probatur. Quia species concreata, abstrahit in sua representatione ab existentia, & solum representat res, secundum esse essentia: quia antequam res existat habet totam suam representativitatem, & tamen tunc, non representat rem ut existentem.

RESPONDETUR. Quod species concreata, sine circumstantia existentiae creatae, abstrahat in sua representatione, ab existentia: eò quod non habeat determinativum tollens ejus indifferenciam secundum quam est indeterminata, ut representet existentiam, vel non. Cetero qui potens illam representare.

Docet autem Martinon d. 28. n. 63. Infusionem specierum esse quoad modum supernaturalem, non quoad substantiam: quia scilicet quamvis in entitate sint naturales, hic & nunc, tamen ut eo modo infundantur, non est exigentia in illis, sed sola passiva capacitas. Posito autem quod illas Deus non infudisset, nec dum mansissent Angeli ignorantes: novissent enim se & suam accidentiam sine specie: ex illis autem cognitis venire poruissent in notitiam possibilem, patium, majorum, minorum.

DIFFICULTAS III.

Ad quam obiecta dentur species?

SUPPOSITO quod jam dentur species in intellectu Angelico, necessarè ad ponendam notitiam alicujus obiecti, facile concludi potest, quod dentur ad noscenda materialia: hæc enim vel maximè sunt improporcionata intellectui spirituali, circa se eliciendæ; conveniunt tamen omnes, quod non indigeat Angelus specie ad noscendum seipsum. Ratio, quia species quotiescunque adhibentur ex indigentia obiecti, adhibentur tunc, quando obiectum est materiale seu improporcionatum, seu distans: Angelus autem non est materialis respectu sui, est proporcionatum obiectum, indistatque à se. Quod enim dicitur, essentiam Angeli non inhaerere intellectui Angelico, id non convincit: nam si inhaerentia habet vim determinandi, multo magis ipsa identitas: Jam autem in nostris principis, intellectui Angeli, identificatur substantia Angeli: & licet determinatio quæ sit per formam physicam distinctam, non possit haberi, si ne unionem; secus determinatio in ratione intelligibilis. Quamvis autem potentia visiva sibi approximata, non possit se videre, non sequitur quod etiam Angelus, non possit seipsum noscere, nam cum visiva non sit coloratum quid, seipsum videre non potest. Nihil autem simile

probat intellectum Angeli v. g. non posse seipsum intelligere.

Addit Arriaga, si licitum sit argumentari à sensibus ad intellectionem, probari poterit intellectionem non indigere speciebus, cum illis aliqui sensus careant; ut plurimum enim non conceduntur species gustus & tactus. Sed hoc ipsum additum Arriaga indiget sua limitatione; aliàs ex eo, quod dentur species in intellectu, malè urgeremus, dari illas in intellectu Angelico. Tunc ergo non tenet consequentia, quando non est idem principium ponendi in utroque speciem. Ceterum etiam Scotus censet quod Angelus ad abstractivam sui cognitionem, indigeat speciebus. Per hoc tamen non negatur, quod de absoluta potentia, possit Angelus habere sui speciem à Deo infusam: ut videre est apud Arriaga d. 5. n. 16. interim sit

Punctum Difficultatis

1.

Potestne unus Angelus noscere alium indistantem sine specie?

QUOD indigeat Angelus specie superaddita ad noscendum Angelum indistantem docet Suarez L. 2. c. 5. n. 12. citans pro se S. Thom. Cajet. & alios Thomistas. Cum quibus sentit Joan. à S. Thoma d. 21. art. 3. n. 22. Oppositum docet Vasq. sup. citat. Arriaga d. 5. n. 23. & post illos Martinon d. 38. n. 22.

DICENDUM est. Quod unus Angelus possit alterum noscere indistantem sine specie superaddita.

PROBATUR 1. Potest ad notitiam illius Angeli, suo modo concurrere ipsa species; Ergo poterit ad eandem suo modo concurrere & ipsum obiectum spirituale proportionatum, indistans. Et si dicit ordinem species ad posse illud concurrere, cur non dicet etiam ipsum obiectum?

PROBATUR 2. Quia quoties non potest obiectum seipso concurrere ad notitiam, id tunc fit, quando vel est obiectum distans, vel improporcionatum ut communiter assumitur. Neutrum hic habetur. Quod si dicas Angelum superiorem esse improporcionatum intellectui inferioris, sufficit ad verificandam Conclusionem ut scilicet noscatur ipse Angelus, qui sit ejusdem speciei. Deinde cum participant ex eodem generico modo essendi, non apparet quid in ordine ad intellectionem, sint obiectum improporcionatum.

PROBATUR 3. Quia si non posset Angelus intimè præsens concurrere ad sui notitiam, vel ideo non posset, quia non esset informativè præsens Angelo noscenti: Et hoc non obest; quia in visione beata Deus non est informativè præsens, & tamen noscitur à Beato. Nec est ratio, cur ad principiandam notitiam, sit necessaria unio aliqua principiorum. Vel non posset concurrere ad illam intellectionem ideo, quia ille actus